

АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

Република Македонија
Агенција за аудио и аудиовизуелни
медииумски услуги - СКОПЈЕ

Примено: 21.05.2015			
Орг. единица	Број	Прилог	Вредност
10	3567	1	

До: д-р Зоран Трајчевски, директор
на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги

Врз основа на член 28 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија” бр. 184/13, 13/14, 44/14, 101/14 и 132/14), се доставува

ПИСМЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕН ПРОГРАМСКИ НАДЗОР

Во акта - Држ. з-ак:	1001
Рок на извршење:	10 год.
20 г.	Готис,
Скопје	

1. Вид надзор: Вонреден надзор, реализиран по службена должност врз основа на претставка од гледач бр. 03-42/1 од 08.05.2015 година
2. Субјект на надзорот: телевизиски програмски сервис на Трговско радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип
3. Период опфатен со надзорот: 05 мај 2015 година
4. Датум на извршување на надзорот: 21 мај 2015 година
5. Предмет на надзорот:
 - Член 48 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (посебни забрани согласно кои аудио и аудиовизуелните медиумски услуги не смеат да содржат програми со кои [...] се поттикнува или шири дискриминација, нетрпеливост или омраза врз основа на раса, пол, религија или националност, при што посебните забрани треба да бидат во согласност со практиката на Европскиот суд за човекови права);
6. Претходно изречена мерка: нема
7. Констатации од надзорот:

Со вонредниот надзор врз телевизискиот програмски сервис на Трговско радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип, емитуван на 05 мај 2015 година, се констатира дека нема непочитување на член 48 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.

Претставката бр. 03-42/1 од 08.05.2015 година се однесува на изданието на емисијата „Очи в очи” емитувана на програмата на ТВ 24 Вести на 05.05.2015 година во периодот од 16:15 до 16:46. Во неа се наведени четири примери за изречени навреди и за реакцијата на водителката по нив, врз основа на кои се тврди дека „водителката селективно ги пропуштала и дозволувала навредите на симпатизерите

на СДСМ, додека експресно ги исклучувала од емисија сипматизерите на ВМРО”, како и дека „навредите упатени од овој медиум разгорија омраза и гнев, по што се случува демонстрациите пред Владата на РМ за случајот Мартин Нешковски”.

Изданието на контактната емисија „Очи в очи” од 05.05.2015 година на ТВ 24 Вести е посветено на темата насловена: „29-та бомба на СДСМ: Власта го прикривала убиството на Мартин Нешковски”. Емисијата, која самата Телевизија ја определува како отворена контактна програма, а која вклучува телефонски јавувања од телевизиски гледачи, од студиото ја води новинарката Сања Савеска.

Освен четирите случаи што се наведени во претставката, за да се оцени дали радиодифузерот постапил согласно Законот или не, важно е емисијата да се согледа како целина поради што беше извршен вонреден надзор на нејзината содржина и беше констатирано следното:

1. На почетокот од емисијата, како вовед во темата, емитувани се: кратка изјава од Александар Нешковски, братот на Мартин Нешковски, со неговата емотивна реакција на слушнатите разговори, и информација дека за случајот неговото семејство веќе има покренато случај пред Судот во Стразбур и најавува дополнителни тужби; и дел од прес конференцијата на СДСМ за т.н. бомба со тонско парче од Зоран Заев и дел од разговор, наводно воден меѓу Гордана Јанкулоска и Мартин Протугер, а потоа водителката кажува дека тоа се материјали за прилози што ќе се емитуваат во централниот Дневник во 17 часот, при што информира и дека Александар Нешковски повикува на протести пред Владата на Република Македонија.
2. При првото јавување, првиот соговорник вели: „... да се обидеме да бидеме што покултурни во изразувањето, и покрај револтот што е створен после ова”, а водителката тоа го поддржува и вели: „...да, ќе Ве замолам”. Тој на крајот од своето јавување повикува и апелира во 18 часот, незадоволството на што е можно помирно начин и достоинствено, да се покаже пред Владата, затоа што се работи за човечки живот.
3. Околу 16:25 говори гледач кој ги критикува СДСМ, Зоран Заев и медиумите, и кој во еден момент во исказот губи контрола и почнува да вика, по што водителката го исклучува.
4. Во неколку наврати гледачите употребуваат навредливи зборови како „кретен”, „морон”, „монструм”, „убијци”, „гадови” и слично, упатени кон различни политичари и политички опции, поради што се исклучени од програмата, а водителката реагира: „...по не знам кој пат ве замолувам да не се навредувате” и „...сè додека има навредливи зборови, ние ќе ве исклучуваме од програмата.”
5. Околу 16:34 минути, по излагањето на јавувач кој критикува друг гледач што во текот на своето јавување ги критикуваше СДСМ и Зоран Заев, водителката вели: „Да бидеме пократки, задржувајте се на темата, немојте да ги коментирате гледачите коишто постапиле онака како што Вие не сакате и можеби недолично за Вас. Меѓутоа, ете, секој има право на јавување во нашата емисија сè додека, нели, не се навредуваме едни со други и се задржуваме на темата. Секој има право на свое мислење тоа, верувајте, не можеме да го скратиме никому.”

6. Околу 16:43 по јавувањето на еден гледач вели: „Ви благодарам за јавувањето и Ве замолувам значи, по не знам кој пат во денешната емисија, да се воздржувате од навредливи зборови, затоа што, навистина, и колку и да сте револтирани, тоа не приличи за ТВ-етерот”.

Во целата емисија, во која има емотивен набој во јавувањата, водителката настојува да ја врши својата работа професионално, смирено и неселективно ги предупредува гледачите да се воздржат од користење навредливи зборови. Со ова, Телевизијата постапува согласно начелата од член 61 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, особено оние од став 1 алинеја 9 - објективно и непристрасно прикажување на настаните со еднаков третман на различните гледишта и мислења и овозможување публиката слободно да оформи мислење за одделни настани и прашања; и од став 1 алинеја 13 - самостојност, независност и одговорност на уредниците, новинарите и другите автори при создавањето на програмите и креирањето на уредувачката политика.

Во однос на прашањето за навредите изречени од страна на јавувачи во емисијата, Европскиот суд за човекови права во Стразбур, во пресудата за случајот Хендисајд против Обединетото Кралство, говорејќи за важноста на слободата на изразување (гарантирана со член 10 став 1 од Европската конвенција за човекови права) за демократското општество наведува:

„Слободата на изразување сочинува еден од клучните основи на таквото општество, еден од основните услови за негов напредок и за развојот на секој човек. Според член 10, став 2, таа се применува не само за „информациите“ или „идеите“ кои се примаат поволно или се сметаат за ненавредливи или индиферентни, туку и за оние кои ја навредуваат, шокираат или вознемируваат државата или некој дел од населението. Такви се барањата на плурализмот, толеранцијата и широкото сфаќање и без нив нема демократско општество”.

Исто така, согласно Декларација за слобода на политичката дебата во медиумите:

„Политичките личности одлучиле да апелираат на довербата на јавноста и прифатиле да бидат предмет на јавна политичка дебата, а со тоа и предмет на надзор на јавноста и на потенцијално силна јавна критика по пат на медиумите во поглед на начинот на кој ги извршувале или ги извршуваат своите функции”.

8. **Опис на прекршувањето:!**

9. **Предлог мерка: /**